

หลักสุจริตธรรมกับการบริหารองค์การอย่างยั่งยืน
**Good Faith Principles And Sustainable Organization
Management**

ศิริ พันธุ์ทา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Siri Pantar

Loei Rajabhat University

E-Mail : suchat252677@gmail.com

บทคัดย่อ

การเป็นนักบริหารองค์การต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร รวมถึงวิธีการในการบริหารด้วยความเที่ยงธรรม นักบริหารที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารสามารถบูรณาการการบริหารได้หลากหลายวิธี ทั้งนี้เมื่อนำหลักสุจริตธรรมสู่การบริหารองค์การอย่างยั่งยืน จึงปรากฏแนวทางบริหารซึ่งประกอบด้วย 1. การวางแผนด้วยความสุจริต คือ วิธีการวางแผนด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสมถึงมฤตยู 2. การจัดองค์การด้วยความสุจริต โดยวางรากฐานของบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน 3. การบริหารงานบุคคลด้วยความสุจริต เป็นวิธีการในการจัดการองค์การอย่างสร้างสรรค์ ปรับกระบวนการทำงานให้มีความหลากหลาย 4. การอำนวยความสะดวกด้วยความสุจริต มีขั้นตอนและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบขององค์การ 5. การประสานงานด้วยความสุจริต เป็นการสร้างบรรทัดฐานในการทำงานอย่างเป็นกลาง 6. การรายงานด้วยความสุจริต นำเสนอด้วยข้อมูลที่เป็นจริงตามขั้นตอนและกระบวนการของงาน 7. การงบประมาณด้วยความสุจริต ชี้แจงกระบวนการในการจัดทำงบประมาณในการบริหารองค์การอย่างสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้

คำสำคัญ: หลักสุจริตธรรม; การบริหารองค์การ; ยั่งยืน

Abstracts

Being an organization executive must have both science and art in administration. Including methods of management with integrity Management with expertise in management can integrate management in a variety of ways. However, when applying the principles of good faith to sustainable

management of the organization Therefore, the management approach which consists of By laying the foundation of personnel suitable for the job 3. the administration of personnel with integrity Is a creative organization management method Adjust the work process to be diverse. 4. honesty There are steps and steps to perform in accordance with the regulations of the organization. 5. Coordination with integrity Is creating a neutral work norm. 6. reporting with integrity Present with real information according to the procedures and processes of the work. 6. Budgeting with honesty. He informed the process of budgeting in the organization management, not being honest, transparent, verifiable.

Keywords: Good Faith Principles; Organization Management; Sustainability

บทนำ

การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่างๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์การที่กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์การที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์การ ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุดิบอื่นๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน รวมทั้งข้อมูลสนเทศต่างๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม (สมพงษ์ เกษมสิน, 2523 : 6) โดยมีกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำงานร่วมมือกัน ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่างร่วมกันโดยประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้ 1. บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป 2. ต้องมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน 3. ต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการกระทำร่วมกันเด่นชัด 4. วัตถุประสงค์นั้นๆ ต้องตรงกันในหมู่บุคคลผู้ร่วมกระทำการ (บรรจบ เนียมมณี, 2523 : 261) โดยที่ในการดำเนินการตามภาระหน้าที่ของผู้นำของกลุ่ม ซึ่งจะต้องจัดการให้ทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวคนและวัตถุดิบสามารถประสานเข้าด้วยกัน เพื่อร่วมกันทำงานเป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพได้ และขณะเดียวกันจะต้องจัดการนำองค์การให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างดีที่สุด (ธงชัย สันติวงษ์, 2537 : 26)

วิธีการดำเนินการดังกล่าวอาจต้องทำความเข้าใจและนำเสนออย่างตรงไปตรงมา แต่ด้วยความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันออกไปซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าบุคคลเหล่านั้นมีความรู้สึกนึกคิดเป็นอย่างไร หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยในการปรับแนวคิดทฤษฎีที่เป็นแบบวิทยาศาสตร์มาบูรณาการเข้าด้วยกันได้ โดยยึดหลักของสุจริตธรรม

สุจริตเป็นพื้นฐานในการประพฤติชอบตามคลองธรรม ประพฤติด้วยตั้งใจดี ประพฤติซื่อตรง สุจริตเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้และเป็นนามธรรม ไม่มีความหมายเฉพาะทางเทคนิคหรือคำจำกัดความตามบทบัญญัติกฎหมายแต่ประการใด ชอบเขตความเชื่อโดยสุจริต ได้แก่สิ่งที่ไม่ประสงค์มุ่งร้ายและไม่ประสงค์ที่จะไปฉ้อฉลบุคคลใดหรือการไปแสวงหาเอาเปรียบคนอื่น เพราะเขาขาดความสำนึก ดังนั้นจึงเห็นว่าความสุจริตของบุคคลแต่ละคน จึงเป็นความคิดส่วนตัวของแต่ละคนซึ่งเป็นเรื่องสภาพในจิตใจของบุคคลนั้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2540 : 564)

ดังนั้น ในการบริหารจัดการองค์การไม่สามารถที่จะเน้นเฉพาะหลักการทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น ซึ่งตามสภาพที่เป็นจริงของบุคคลต่างมีจิตใจได้สำนึกที่แตกต่างกันออกไป แต่ถ้านำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาพัฒนาปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงกับการควบคุมทางด้านจิตใจของผู้บริหารให้มีการบูรณาการในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสำหรับองค์การจึงเป็นประเด็นที่ขอนำเสนอหลักการนำสุจริตธรรมสู่การบริหารองค์การที่ยั่งยืนต่อไป

หลักสุจริตธรรมและหลักการบริหาร

เพื่อความเข้าใจในหลักสุจริตธรรมที่มีผลต่อการบริหาร โดยสร้างบรรทัดฐานให้กับผู้บริหารในองค์การให้เกิดการขมใจต่อการบริหารงานประกอบแต่สิ่งที่ตั้งถามละเว้นสิ่งที่ควรเว้นโดยมีขั้นตอนในการบริหาร ดังนี้

สุจริตทั้งสาม คือ ความประพฤติดีประพฤติชอบ 3 ประการ ได้แก่

1. กายสุจริต ความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ตั้งถามถูกต้องประพฤติชอบด้วยกาย
2. วจีสุจริต ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ตั้งถามถูกต้องประพฤติชอบด้วยวาจา
3. มโนสุจริต ความสุจริตทางใจ คิดสิ่งที่ตั้งถามถูกต้องประพฤติชอบด้วยใจ

โดยที่นำหลักสุจริตธรรมมาบูรณาการกับการบริหารนั้น จะสามารถบูรณาการได้หลากหลายเหตุการณ์ที่อาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน เพราะด้วยหลักการบริหารแล้วนั้นจะเห็นว่า การบริหารงานเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบอย่างมีระบบ กล่าวคือ มีหลักการ กฎเกณฑ์และทฤษฎีที่เชื่อถือได้อันเกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน โดยลักษณะเช่นนี้การบริหารงานจึงเป็นศาสตร์ทางสังคม ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยาและ

รัฐศาสตร์ แต่ถ้าพิจารณาการบริหารงานในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารงานแต่ละคนที่จะทำงานให้บรรลุ เป้าหมายซึ่งเป็นการประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2536 : 4) โดยการ เชื่อมโยงหลักการบริหารซึ่งประกอบด้วย กระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ ซึ่งเรียกกย่อๆ ว่า PoSDCoRB โดยมีกระบวนการบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไร และอย่างไรเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้าง การแบ่งส่วนงานการจัดสายงานบังคับบัญชา และการกำหนดตำแหน่งหน้าที่
3. การบริหารงานบุคคล (Staffing) หมายถึง การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน การประเมินผลการทำงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ การให้สวัสดิการ และการให้พ้นจากงาน
4. การอำนวยการ (Direction) หมายถึง การอำนวยการ การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการการควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมการปฏิบัติการ
5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานงานด้านต่างๆ ขององค์การเพื่อให้เกิดความร่วมมือ และดำเนินการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานขององค์การ เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกขององค์การทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน
7. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่ายเงิน การควบคุมและตรวจสอบด้านการเงิน (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2551 : 60-61)

บูรณาการนำหลักสุจริตธรรมสู่การบริหารอย่างยั่งยืน

ในการบูรณาการหลักสุจริตธรรมสู่การบริหารนั้น เป็นสิ่งสำคัญในการบริหาร ภายใต้หลักการที่สำคัญ คือ

1. การวางแผนด้วยความสุจริต คือ วิธีการวางแผนด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสมถึงาม ถูกต้อง ตามขั้นตอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ พุดหลักการของแผนงานอย่างถูกต้องไม่ ลำเอียง ด้วยการบูรณาการหลักคิดที่ดีต่อการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรภายในองค์การ

2. การจัดองค์การด้วยความสุจริต โดยวางรากฐานของบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน วิเคราะห์ความสามารถของบุคลากรต่อการปฏิบัติหน้าที่ ให้คำแนะนำกับบุคลากรด้วยการ เป็นมิตรไมตรี สร้างความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในองค์การ

3. การบริหารงานบุคคลด้วยความสุจริต เป็นวิธีการในการจัดการองค์การอย่าง สร้างสรรค์ ปรับกระบวนการทำงานให้มีความหลากหลายและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ สังคม

4. การอำนวยการด้วยความสุจริต มีขั้นตอนและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานให้ เป็นไปตามระเบียบขององค์การโดยไม่ลำเอียง บุคลากรภายในองค์การมีคามเท่าเทียมในการ สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาองค์การให้ดียิ่งขึ้น

5. การประสานงานด้วยความสุจริต เป็นการสร้างบรรทัดฐานในการทำงานอย่าง เป็นกลาง ติดต่อประสานงานภายในและภายนอกองค์การด้วยทำเนียบปฏิบัติที่เหมาะสม และปรับเข้ากับสถานการณ์นั้นๆ

6. การรายงานด้วยความสุจริต นำเสนอด้วยข้อมูลที่เป็นจริงตามขั้นตอนและ กระบวนการ ของงานนั้นด้วยวิธีการที่สามารถตรวจสอบได้

7. การงบประมาณด้วยความสุจริต ชี้แจงกระบวนการในการจัดทำงบประมาณใน การบริหารองค์การอย่างสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีระบบขั้นตอนในการดำเนินการ อย่างเป็นระบบ

สรุป

การเป็นนักบริหารองค์การต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร รวมถึงวิธีการใน การบริหารด้วยความเที่ยงธรรม นักบริหารที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารสามารถบูรณา การการบริหารได้หลากหลายวิธี โดยที่ในการดำเนินการตามภาระหน้าที่ของผู้นำของกลุ่ม ซึ่ง จะต้องจัดการให้ทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวคน และวัสดุสามารถประสานเข้าด้วยกัน เพื่อร่วมกัน ทำงานเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพได้ และขณะเดียวกันจะต้องจัดการนำองค์การให้สัมพันธ์ กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างดีที่สุด เพื่อความเข้าใจในหลักสุจริตธรรมที่มีผลต่อการ บริหาร โดยสร้างบรรทัดฐานให้กับผู้บริหารในองค์การให้เกิดการข่มใจต่อการบริหารงาน ประกอบแต่สิ่งที่ดีงามละเว้นสิ่งที่ควรเว้นโดยมีขั้นตอนในการบริหาร ดังนี้ สุจริตทั้งสาม คือ ความประพฤติดีประพฤติชอบ 3 ประการ ได้แก่ 1. กายสุจริต ความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ดี งามถูกต้องประพฤติชอบด้วยกาย 2. วาสุจริต ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ดีงามถูกต้อง

ประพจน์ชอบด้วยวาจา 3. มโนสุจริต ความสุจริตทางใจ คิดสิ่งที่ดีงามถูกต้องประพจน์ชอบด้วยใจ

ส่วนหลักการบริหารอาจประกอบด้วย 1.การวางแผน 2.การจัดองค์การ 3.การบริหารงานบุคคล 4.การอำนวยความสะดวก 5.การประสานงาน 6.การรายงาน 7.การงบประมาณ

เมื่อบูรณาการตามหลักสุจริตธรรมปรรากฎพื้นฐานแนวคิดประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ 1.การวางแผนด้วยความสุจริต คือ วิธีการวางแผนด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสมดีงามถูกต้อง 2.การจัดองค์การด้วยความสุจริต โดยวางรากฐานของบุคลากรที่เหมาะสมกับงาน 3. การบริหารงานบุคคลด้วยความสุจริต เป็นวิธีการในการจัดการองค์การอย่างสร้างสรรค์ ปรับกระบวนการทำงานให้มีความหลากหลาย 4.การอำนวยความสะดวกด้วยความสุจริต มีขั้นตอนและลำดับขั้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบขององค์การ 5.การประสานงานด้วยความสุจริต เป็นการสร้างบรรทัดฐานในการทำงานอย่างเป็นกลาง 6.การรายงานด้วยความสุจริต นำเสนอด้วยข้อมูลที่เป็นจริงตามขั้นตอนและกระบวนการของงาน 7.การงบประมาณด้วยความสุจริต ชี้แจงกระบวนการในการจัดทำงบประมาณในการบริหารองค์การอย่างสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2536). *เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง*. กรุงเทพมหานคร : ม.ท.ป.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : บุ๊คพอยท์หน้า.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). *องค์การและการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- บรรจบ เนียมมณี. (2523). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2540). *พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2540*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ราชบัณฑิต.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2523). *การบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.